

ZET DE SCHAAR IN JE AFVALBERG

Hergebruik van kritisch en niet-kritisch zorgmateriaal

Liesbet Demarré¹, Katrien Vanderwee¹, Veerle Duprez¹, Evelien Kieckens², Sophie Huysveld³, Camille Masselis³, Norbert Fraeyman^{1,4}

¹ Verpleegkundig departement, Universitair Ziekenhuis Gent, België, ² Dienst Milieuzorg, Universitair Ziekenhuis Gent, België, ³ Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, Universiteit Gent, België, ⁴ Faculteit Geneeskunde en Gezondheidszorg, Universiteit Gent, België

INTRODUCTIE

De gezondheidszorg is verantwoordelijk voor een deel van de klimaatgerelateerde ziektes door, onder meer, ongelimiteerd gebruik van wegwerpmateriaal. Dit geeft aanleiding tot

- Groot verbruik van grondstoffen
- Grote hoeveelheden afval

Recyclage van gebruikte wegwerpmaterialen heeft slechts een beperkte impact. Minder gebruiken (REDUCE) en hergebruik (REUSE) zijn, zeker in Europese landen, effectiever.

PROBLEEMSTELLING

De pilootprojecten wensen inzicht te verwerven in:

Steriele instrumenten voor wondzorg	Niet-kritische zorgmaterialen
Alternatieven kritische wondzorgmaterialen	Alternatieven niet-kritische zorgmaterialen
Intern vs. extern steriliseren	Logistieke flow herbruikbare materialen
Reduce mogelijk?	Wijze van desinfectie
Economische en ecologische impact (grondstoffen en afval)	Economische en ecologische impact (levenscyclus analyse)
Facilitators en barrières	Facilitators en barrières

IMPLEMENTATIE

- ✓ Twee pilootprojecten waarbij wegwerp kritisch en niet-kritisch zorgmateriaal worden vervangen door herbruikbare alternatieven.
- ✓ Implementatie met aandacht voor hygiëne aspecten, logistieke en economische haalbaarheid.

1 STERIELE INSTRUMENTEN VOOR WONDZORG

- ✓ **Waar**
  - Drie ziekenhuizen: UZ Gent, AZ Sint-Lucas en AZ Maria Middelaars
  - Eén woonzorgcentrum (WZC), assistentiewoningen en zorghotel: Vzw De Bron
- ✓ **Keuze instrumenten**
  - Apart verpakte instrumenten
  - Instrumenten als deel van set: verzorgingssets, hechtingssets, bevallingssets en episiotomiesets
- ✓ **Sterilisatie door externe firma**
  - **Economisch**
    - Wegwerp: aankoop + afval
    - Hergebruik: eigen sterilisatie vs. externe firma
  - **Facilitators**
    - Duurzaamheid als prioriteit
    - Stabiele projectgroep
    - Open houding
  - **Barrières**
    - Retour materiaal
    - Levermogelijkheden WZC/ eerstelijnszorg (laag verbruik)
    - Kost
    - Beperkt aanbod/vaste sets

REDUCE

- Verbruikscijfers
- Observaties
- Afdelingsgebonden aanpak
- Gedragenheid door afdeling

2 NIET-KRITISCHE MATERIALEN

Herbruikbare medicatiepotjes, medicatiebekers en nierbekkens in een automatische desinfector op twee verpleegafdelingen in het UZ Gent

- A0 waarde 60
- Niet bij *Clostridioides difficile*

Installatie & validatie (leverancier vs. extern vs. intern)

Tijdig betrekken stakeholders

Veiligheid: wasproces & MDRO

Keuze materialen

Selectie van niet-kritisch zorgmateriaal

Werklast: wie doet wat

Opvolgen verlies

Desinfectieproces moet duurzaam zijn

TUSSENTIJDSE CONCLUSIE

- ✓ Ongoing projecten 2024-25
- ✓ Implementatieprojecten REUSE & REDUCE vragen grondige voorbereiding & opvolging
- ✓ REUSE door samenwerking met externe partner/firma voor sterilisatie lijkt implementatie te versnellen & vereenvoudigen

CONTACT
katrien.vanderwee@uzgent.be
liesbet.demarre@uzgent.be

